

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ UFRS HAKKINDAKİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN TESPİTİ: BOLU İLİ ÖRNEĞİ

DETERMINATION OF AWARENESS LEVELS OF ACCOUNTING PROFESSIONS ABOUT UFRS: THE CASE OF BOLU CITY

Tülay YEL

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, BOLU
(yel_t@ibu.edu.tr)

Meziyet Sema ERDEM

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, BOLU
(m_erdem1@hotmail.com)

ÖZ

Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma verileri, Bolu Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı 110 adet muhasebe meslek mensubundan 93'üne doldurtulan anketler yoluyla toplanmıştır. Veriler önce açıklayıcı faktör analizine tabi tutularak, bir ölçek geliştirme çalışması gerçekleştirilmiş, daha sonra demografik özellikler ile tespit edilen bu faktör grupları arasında herhangi bir ilişkinin mevcut olup olmadığı yapılan ki-kare analizleri ile araştırılmıştır. Araştırma sonucunda Bolu ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının genel anlamda UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin oldukça yüksek olduğu, bununla birlikte UFRS hakkındaki bilgi düzeyleri ve UFRS'den beklentilerinin de yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe standartları, Uluslararası finansal raporlama standartları, Muhasebe meslek mensupları

Jel Sınıflandırması: M40, M41, M49

ABSTRACT

In this study, it was aimed to find out the awareness level of accountants on UFRS. The data was obtained with the application of surveys to a total of 93 accountants out of 110. Firstly, the information gathered was processed through explanatory factor analysis in order to develop a scale. Then, chi-square test was applied to determine if there is a significant difference between the factor groups ascertained through the demographic variables. According to the results of this study, the awareness level of accountants in Bolu on UFRS was found to be quite high. Furthermore, the knowledge level and expectations of the participants on UFRS were found to be high.

Keywords: Accounting standards, International financial reporting standards, Members of accounting professions

Jel Classification: M40, M41, M49

1. Giriş

Son yıllarda dünya üzerinde meydana gelen değişme ve gelişmelere paralel olarak, uluslararası ticaret ve finansal piyasa işlemlerinde de büyük ölçüde artış yaşanmıştır. İşletme faaliyetlerinin uluslararası sınırları aşması, sermaye piyasalarındaki gelişmeler ve yeni finansal araçların ortaya çıkması ile birlikte ise, zaman zaman çokuluslu şirketlerin finansal tablolarının karşılaştırılabilirliği konusunda sorunlarla karşı karşıya kalınmıştır. Ortaya çıkan bu sorunları aşmak için farklı ülkelerde uygulanan farklı muhasebe ve finansal raporlama standartları yerine, birbirine uyumlu, tüm ülkelerde kullanılabilen tek bir finansal raporlama dilinin oluşturulması yönünde dünya üzerinde bir eğilim oluşmuştur.

Finansal raporlamanın temel amacı, işletmeyle ilgili tarafların ve yatırımcıların bilgi ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Bu doğrultuda finansal tablolar, işletmenin geleceğine ilişkin kararlar alınırken ve geçmişte verilen kararları yeniden değerlendirirken başvurulmak üzere hazırlanmaktadır. Muhasebe standartları ise, finansal tablo ve raporlar ile bunlara esas olan finansal verilerin standart kurallara göre işlenmesi ve bunlara dayanılarak çıkarılan finansal tablo ve raporlarda tekdüzeliğin sağlanması amacıyla oluşturulmaktadır (Zafer, 2002:77).

Uluslararası finansal raporlamadaki farklılıkların ortadan kaldırılması, muhasebe kayıtlarının küresel düzeyde karşılaştırılabilirliğinin sağlanması ve finansal raporların daha şeffaf, anlaşılabilir ve güvenilir hale getirilebilmesi adına Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları oluşturularak, yayınlanmıştır. O halde Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaca uygun, doğru ve güvenilir finansal tabloların hazırlanmasına ve bu tabloları kullananların onlardan azamî düzeyde faydalanmasına olanak sağlamak amacıyla ulusal ve uluslararası toplulukların bir anlaşma zemininde buluşarak hazırladıkları bir muhasebe setidir (Ülkü ve Gökgöz, 2013:40). Tüm dünyada muhasebe sistemi içinde ortak bir dil oluşturmak amacıyla uygulamaya konulan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS), Türkiye'nin de içinde bulunduğu dünya genelindeki bir çok ülkede benimsenmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. Ancak muhasebe standartlarının uygulanması sürecinde en önemli görev mesleği icra eden meslek mensuplarına düşmektedir. Bu nedenle bu çalışmada; mesleği aktif olarak icra eden muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada; muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin, Bolu ili örneği çerçevesinde tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda Bolu'da faaliyet gösteren ve Bolu Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı bulunan toplamda 110 adet muhasebe meslek mensubundan 93'üne doldurtulan anketler yoluyla veriler elde edilmiştir. Veriler önce açıklayıcı faktör analizine tabi tutularak, bir ölçek geliştirme çalışması gerçekleştirilmiş, daha sonra demografik özellikler ile tespit edilen bu faktör grupları arasında herhangi bir ilişkinin mevcut olup olmadığını tespit etmek için ki-kare analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Bolu ili örneği kapsamında muhasebe meslek mensuplarının UFRS konusundaki farkındalık düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. Literatür Özeti

Muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki algı ve bilgi düzeylerinin tespit edilmesi, UFRS'den beklentilerinin saptanması UFRS hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesine yönelik literatürde birçok araştırma mevcuttur. Bu çalışmalardan bazılarına aşağıda kısaca yer verilmiştir.

Bayazıtlı, Özdemir ve Alpay (2015)'ın, Türkiye'deki muhasebe meslek mensuplarının, standartlaştırılmış UFRS setini öğrenme sürecinde yaşadıkları zorlukları ve meslek mensuplarının mevcut öğrenme süreçlerinde hangi aşamada olduklarını ortaya çıkarmayı amaçlayan çalışmalarının sonucunda; meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun standartlar hakkında bilinçli oldukları, fakat standartların uygulanması konusunda yeterli olmadıkları tespit edilmiştir. Meslek mensupları için gerekli olacak olan bilinç düzeyinin ve uygulamalardaki yeterliliğin öğrenim düzeyindeki artış ile sağlanabileceğini çalışma sonucunda ileri sürmüşlerdir.

Bengü, Özdemir ve Çelik (2014), Niğde de faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının TFRS'ye bakış açılarını ve TFRS'den beklentilerini anket çalışması yoluyla ölçmeyi amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda, diğerlerine göre daha deneyimli olan muhasebe meslek mensuplarının sık sık güncellemesi yapılan standartlara uyum sürecinde sorunlarla karşılaşabilecekleri ve muhasebe meslek mensuplarının diğer meslek mensupları kadar değer görmediği görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Bununla birlikte uygulamada olan mevcut Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu ve meslekle ilgili yönetmelikleri takip eden meslek mensuplarının yeni uygulamalara ayak uydurmakta zorlandıkları saptanmıştır.

Hatunoğlu vd., (2013), Kahramanmaraş'ta 46 adet küçük ve orta ölçekli işletmenin (KOBİ), muhasebeden sorumlu yöneticileri ile gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda, KOBİ'lerde muhasebeden sorumlu yöneticilerin standartlar konusunda tam anlamıyla bilgi sahibi olmadıkları, ancak standartların yararları konusunda olumlu görüşlere sahip olduklarını tespit etmişlerdir.

Fidan ve Cinit (2013), çalışmalarında muhasebe meslek mensuplarının, mesleki tecrübe sürelerine göre TFRS ve KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeyleri ve genel düşünceleri için durum tespiti yapmayı amaçlamışlardır. Çalışmada meslek mensupları arasında cinsiyet, çalışma şekli, eğitim durumu, yaş ve mesleki tecrübe değişkenleri açısından istatistiki olarak anlamlı farklılıklar olduğunu tespit etmişlerdir.

Karabınar, Can ve Kaplan (2012), muhasebe meslek mensuplarının TFRS uygulamasına hazır olup olmadıklarını araştırmak, geçiş sürecinde karşılaşılacak sorunlara dikkat çekmek ve bu sorunlar için çözüm önerileri geliştirebilmek amacıyla Sakarya SMMM Odasına kayıtlı bağımsız çalışan meslek mensupları ile anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Yapılan çalışmanın sonucunda; hem meslek mensuplarının hem de yanlarında çalışan elemanların TFRS konusunda yeterince bilgi sahibi olmadıkları, bununla birlikte standartların anlaşılmasının zor ve uygulamasının güç olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Çankaya ve Dinç (2012) finansal raporlama standartlarının uygulaması sürecindeki başarıyı etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarında, muhasebe alışkanlıklarının standartlara uyumu zorlaştıracığı veya mevcut alışkanlıkların, standartların uygulanmasında dirence sebep olacağını saptamışlardır. Bununla birlikte standartlar doğru bir şekilde anlaşıldıkça uygulama başarısının artacağını da ayrıca vurgulamışlardır.

İşğüden ve Kızılğöl (2012), meslek mensuplarının UFRS'na bakış açılarını ölçmek amacıyla Balıkesir de bir anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Yapılan çalışmanın sonucunda, ankete katılanların UFRS'nın muhasebe alanında ortak bir dil olacağı, mesleki bilgi gelişimine ve muhasebe uygulamalarının şeffaflaştırılmasına katkı sağlayacağı, kayıt düzeninin kalitesini artıracığı, finansal tabloların doğru ve gerçekçi bilgileri yansıtacağı görüşünde olduklarını ortaya çıkarmışlardır.

Köroğlu ve Doğan (2012), Marmaris muhasebe meslek mensuplarının TFRS hakkındaki bilgi düzeylerini saptamak için gerçekleştirdikleri çalışmalarında, meslek mensuplarının TFRS ile ilgili yeterli derecede bilgi sahibi olmadıklarını tespit etmişlerdir.

Arsoy ve Bora (2012), Bursa da SWOT analizi ile Türkiye’de KOBİ muhasebe standartları uygulamasının güçlü-zayıf yönleri ile fırsat ve tehditlerini belirlemeye çalışmışlardır. Araştırma sonucunda, meslek mensupları her ne kadar KOBİ’lerin kurumsallaşmasında KOBİ muhasebe standartlarının önemli olduğunu düşünseler de, kurumsallaşma düzeyinin genel itibarıyla KOBİ’lerde düşük olduğunu saptamışlardır.

Özkan ve Özşahin (2012), Kayseri ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki görüşlerini belirlemek için anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Çalışmanın sonucunda meslek mensuplarının standartların uygulamaya geçmesiyle finansal raporlamada daha şeffaf olunacağı, tabloların güvenilirliğinin artacağı, muhasebede dil birliğinin sağlanacağı, muhasebe mesleğinin öneminin artacağı, iş yükünün artacağı ve meslek mensuplarının eğitilmesi gerekliliğinin doğacağı görüşleri üzerinde hemfikir olduklarını ortaya çıkarmışlardır.

Hacıhasanoğlu vd. (2012), Ankara’da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda, meslek mensuplarının genel olarak, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği’nin muhasebenin gelişimine katkı sağlayacağı görüşünde oldukları, bununla birlikte UFRS hakkındaki bilgi düzeylerinin oldukça düşük olduğunu ortaya çıkarmışlardır. Mesleki tecrübe ile tekdüzen muhasebe sistemi için verilen cevaplar arasında ve mesleki tecrübe ile KOBİ TFRS’ler için verilen cevaplar arasında anlamlı farklılıklar bulunduğunu saptamışlardır.

Kurtçu ve Akdoğan (2011), Amasya ve Çorum’da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları ile gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda, UFRS, KOBİ’ler için UFRS ve Yeni TTK’nın sermaye şirketlerine getirdiği yenilikler hakkında bilgilendirme çalışmalarının yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir. YMM ve SMMM’ler KOBİ’ler için UFRS’den sonra denetim işlemlerinin kolaylaşacağını ve KOBİ’ler için UFRS’nin modern, güvenilir ve ihtiyaçlara cevap verebilir nitelikte olduğunu düşündüklerini belirlemişlerdir. KOBİ’ler için UFRS ve bağımsız dış denetim uygulamasının YMM ve SMMM’ler tarafından olumlu karşılandığını ortaya çıkarmışlardır.

Erol vd., (2011), Çanakkale merkez ve Biga ilçesinde faaliyette bulunan meslek mensuplarının TMS/TFRS’lere yönelik bakış açılarının ölçülmesine ilişkin yaptıkları çalışmaları sonucunda, TMS/TFRS’lerin işletme faaliyetlerine olumlu katkı sağlayacağı ve TMS/TFRS’lerin mesleki faaliyetlere ve mesleğin gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacağını ortaya çıkarmışlardır.

Can ve Gör (2011), Ankara ve Çankırı illerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının, Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları hakkındaki bilgi düzeylerini tespit etmeye yönelik olarak yapmış oldukları çalışmalarının sonucunda, meslek mensuplarının TMS hakkında yeterli derecede bilgiye sahip olmakla birlikte sistematik bir eğitime ihtiyaç duyduklarını da saptamışlardır.

Dinç ve Atabay (2011), Trabzon, Rize ve Giresun’da gerçekleştirdikleri anketler ile mali müşavirlerin standartlar konusundaki bilgi düzeylerini ve standartların uygulanmasında etkili olması muhtemel faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda, belirtilen illerde faaliyet gösteren mali müşavirlerin standartlarla ilgili bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Elitaş vd., (2011), Afyon, Denizli, Uşak illerinde faaliyette bulunan meslek mensupları ile yapmış oldukları anket çalışması sonucunda, meslek mensuplarının TMS hakkında yeterli bilgiye sahip olmakla birlikte, eğitime ihtiyaç duyduklarını, verilen eğitimlerin yeterli olmadığını tespit etmişlerdir.

ankaya ve Hatipoğlu (2011), Türkiye çapında yapmış oldukları çalışmalarında UMS/UFRS'lerin ülkemizde benimsenme ve uygulanma sürecine ilişkin meslek mensuplarının beklentilerine etki edebilecek faktörlerin belirlenmesini amaçlamışlardır. Çalışma sonuçlarına göre; lkemizin UMS/UFRS'leri benimseme ve uygulama sürecinde meslek mensuplarının beklentilerini etkileyen en önemli unsurların; standartlara ilişkin eğitim sorunu, mevcut standartlar setinin KOBİ'lere uygun olmayış olduğu, standartların yapısına ilişkin meslek mensuplarının olumsuz bir algı içerisinde oldukları, yasal ve ekonomik çevrenin uygulamayı sınırlandırdığını ortaya çıkarmışlardır. Bununla birlikte ulusal kültürden kaynaklanabilecek birtakım yapılageliş ve alışkanlıkların standartların uygulanma sürecini etkilediği ve muhasebe eğitimi müfredatlarının yeniden gözden geçirilmesi gerekliliğini tespit etmişlerdir.

Güneş vd., (2011), Elazığ ve Malatya illerindeki muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket alışması, KOBİ TFRS uygulayacak KOBİ'lerin mevcut durumu ve meslek mensuplarının KOBİ TFRS'yi algılama, benimseme ve uygulamalarına ne derece hazır olduklarını belirlemeye yönelik bir çalışmadır. Araştırma sonucunda, Elazığ ve Malatya illerinde faaliyet gösteren meslek mensuplarının KOBİ TFRS'ye yönelik bilgi düzeylerinin oldukça yetersiz olduğu, KOBİ TFRS ile ilgili çok az sayıda materyallere sahip buldukları, çok az sayıda seminer ve toplantılara katıldıkları tespit edilmiştir.

Gençtürk vd., (2011), Isparta, Antalya ve Burdur illerinde faaliyet gösteren SM, SMMM ve YMM üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışmasında muhasebe meslek mensuplarının KOBİ TFRS hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmeyi amaçlamışlardır. Yapılan çalışmada melek mensupları, KOBİ TFRS'nin muhasebe mesleğine katkı sağlayacağı düşüncesinde oldukları, KOBİ TFRS hakkında bilgi sahibi oldukları ve çalıştıkları illere, öğrenim durumlarına ve nvanlarına göre ankete verdikleri cevaplar arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Kurcan, Uyar ve Tetik (2011), Antalya ve Alanya'da faaliyet gösteren meslek mensuplarının muhasebe standartlarına bakış aırlarını ölçmek amacıyla gerçekleştirdikleri anket çalışmalarının sonucunda; meslek mensuplarının muhasebe standartları konusunda ki bilgilerinin oldukça yetersiz olduğunu ve standartları karmaşık ve uygulanmasını zor olarak algıladıklarını saptamışlardır.

Atmaca (2010), İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanan "Türkiye'nin İlk 500 Sanayi Őirketi" zerinde bir anket çalışması yaparak; UMS ve UFRS'lerin finansal analiz açısından işletmeler üzerindeki etkilerini ve işletmelerin bunları algılama düzeylerini ölçmeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda, ankete katılan işletmelerin UFRS ile muhasebede ortak bir dil kullanılması sonucunda yatırımcıların doğru kararlar verme düzeylerinin artacağı, UFRS'lerin işletmelerde sektörel karşılaştırılabilirliği, bununla birlikte dönemler arası karşılaştırılabilirliği kolaylaştıracağı yönünde görüş birliğinin olduğu tespit edilmiştir.

Erdoğan ve Din (2009), Türkiye'nin bütün bölgelerinden tesadüfi olarak seçilen illerdeki muhasebe meslek mensupları üzerinde gerçekleştirdikleri anket çalışması sonucunda, muhasebe meslek mensuplarının önemli bir kısmının standartlar hakkında yetersiz bilgiye sahip oldukları, katılımcıların nvanlarına göre değerlendirildiğinde YMM'lerin UFRS hakkında yüksek oranda bilgisinin olduğunu belirlemişlerdir.

Özdemir (2007), Isparta ve Burdur illerindeki KOBİ'lerde yapmış olduğu çalışmasının sonucunda, muhasebeden sorumlu yöneticilerin, standartlar konusunda tam anlamıyla bilgi sahibi olmadıkları, ancak standartların yararları konusunda olumlu görüşlere sahip oldukları ve TFRS'nin uygulamaları zorlaştırmayacağı yönünde beklentilere sahip olduklarını tespit etmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki görüşlerinin, UFRS'den beklentilerinin, UFRS hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesine yönelik, Türkiye'nin farklı farklı bölgelerinde gerçekleştirdikleri çok araştırma literatürde mevcuttur.

3. Araştırmanın Yöntemi

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bolu Merkez faaliyetlerine devam eden muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi bu çalışmada amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Bolu Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı olan serbest muhasebeci (SM), serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) ve yeminli mali müşavirlerden (YMM) oluşan meslek mensupları araştırma kapsamına alınmıştır.

3.2. Ölçeklerin Oluşturulması

Konu ile ilgili literatürde, meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalıklarını ölçmeye yarayan çok fazla sayıda anket sorusu (değişken) mevcuttur.¹ Bu değişkenlerden bazıları birbirine çok yakın anlamlar içermektedirler. Değişken sayısının çok fazla olması verilerin toplanmasını güçleştireceğinden, literatüre dayanarak en fazla geçerliliği olan değişkenler dikkate alınmış ve bu değişkenler ile anket formları düzenlenmiştir.

Anket formlarında yer alan sorular toplam 27 adet olup, anket formları iki farklı bölümden oluşmaktadır. Anket formlarının ilk bölümün de yer alan sorular ankete cevap veren meslek mensuplarının demografik özellikleri (yaş, cinsiyet, eğitim durumu gibi) ve mesleğe yönelik özelliklerine (mesleki unvan, meslekteki tecrübe yılı, işyerinde çalıştırılan eleman sayıları, mükellef sayıları gibi) ilişkin soruları kapsamaktadır. Anket formlarının ikinci bölümünü oluşturan sorular ise, muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerini ölçmeyi amaçlayan sorulardan oluşmakta olup, bu sorular literatürde en çok geçerliliği olan sorular arasından seçilmiştir. İkinci grupta yer alan soruları ölçmek için 5'li likert tipi ölçekten (5 Kesinlikle Katılıyorum; 4 Katılıyorum; 3 Kararsızım; 2 Katılmıyorum; 1 Kesinlikle Katılmıyorum) yararlanılmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, Bolu ili merkezde faaliyet gösteren ve Bolu SMMM odasına kayıtlı toplam 110 muhasebe meslek mensubu arasından, toplam 93 meslek mensubu ile gerçekleştirilen anketler vasıtası ile elde edilmiştir. Böylelikle araştırma konusunu teşkil eden örnek kütleinin yaklaşık %85'ine (93/110) ulaşılmıştır. Ankete katılanların demografik özellikleri ile meslek-işyerlerine ilişkin özellikleri Tablo 1'de sunulmuştur.

1 Fidan ve Cinit (2013), İşgüden ve Kızılgöl (2012), Özkan ve Özşahin (2012), Elitaş, Karakoç ve Özdemir (2011), Can ve Gör (2011), Çankaya ve Hatipoğlu (2011), Kurcan, Uyar ve Tetik (2011), Atmaca (2010).

Tablo 1. Demografik Özellikler ile Meslek- İşyerlerine İlişkin Özellikler

Demografik Özellikler		Dağılım	%	Meslek- İşyerlerine İlişkin Özellikler		Dağılım	%
Yaş	25-35 yaş	12	12,9	Meslekte Tecrübe Yılı	1-10 yıl	43	44,8
	35-45 yaş	33	35,5		10-20 yıl	31	32,2
	45-55 yaş	29	31,2		20-30 yıl	14	14,6
	55 ve üzeri	5	5,4		30-40 yıl	2	2,1
	Cevapsız	14	15,1		Cevapsız	4	4,3
	Toplam	93	100		TOPLAM	93	100
Eğitim	Lise	2	2,2	Meslekle İlgili Eğitim Alma Sıklığı	Çok Sık	28	30,1
	Lisans	81	87,1		Ara Sıra	50	53,8
	Lisansüstü	6	6,5		Hiç	6	6,5
	Cevapsız	4	4,3		Cevapsız	9	9,7
	Toplam	93	100		TOPLAM	93	100
Unvanlar	Stajyer	1	1,1	Mükellef Sayıları	10-20	7	7,9
	SM	8	8,6		20-30	5	5,4
	SMMM	78	83,9		30-40	20	21,5
	YMM	3	3,2		40'dan çok	54	58,1
	Cevapsız	3	3,2		Cevapsız	7	7,5
	Toplam	93	100		TOPLAM	93	100
	Cinsiyet	Bayan	28		30,1		
Erkek		63	69,9				
Toplam		93	100				

Ankete katılan muhasebe meslek mensuplarından 28 (%30,1)'i bayan, 63 (%69,9)'ü erkektir. Yine 12 (%12,9)'si 25-35 yaşları, 33 (%35,5)'ü 35-45 yaşları, 29 (%31,2)'u 45-55 yaşları arasında olup, 5 (%5,4)'i 55 yaş ve üzerindedir. Ankete katılanlardan 14 (%15,1)'ü bu soruyu cevapsız bırakmıştır. Ankete katılanlardan 2 (%2,2)'si lise mezunu, 81 (%87,1)'i lisans mezunu, 6 (%6,5)'i yüksek lisans mezunu olup, 4 (%4,3) kişi bu soruyu cevapsız bırakmışlardır. Ankete katılanlardan 1 (%1,1)'i stajyer, 8 (%8,6)'i serbest muhasebeci, 78 (%83,9)'i serbest muhasebeci mali müşavir, 3 (%3,2)'i yeminli mali müşavirdir. Ankete katılanlardan 3 (%3,2)'ü unvanlarına ilişkin soruyu cevapsız bırakmışlardır. Ankete katılanlardan yine 43 (%44,8)'ü 10 yıldan az, 31 (%32,2)'i 10-20 yıl arası, 14 (%14,6)'ü 20-30 yıl arası, 2 (%2,1)'si 30-40 yıl arası görev yapmaktadır. Bu soruyu da 4 (%4,3) kişi cevapsız bırakmıştır. Ankete katılanlardan 28 (%30,1)'i 1 eleman, 28 (%30,1)'i 2 eleman, 16 (%17,2)'si 3 eleman, 7 (%7,5)'si 4 eleman 4 (%4,3)'ü 5 ve daha fazla eleman çalıştırdıklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılanlardan 7 (%7,75)'sinin 20'dan az mükellefi mevcut olup, bunlardan 5 (%5,4)'ünün 20-30 arası, 2 (%2,1,5)'sinin 30-40 arası mükellefi mevcuttur. 54 (%58,1)'ünün 40'dan fazla mükellefi vardır. Ankete katılanlardan 28 (%30,1)'i çok sık, 50 (%53,8)'si ara sıra meslekle ilgili eğitimler aldıklarını belirtirken, 6 (%6,5)'si meslekle ilgili hiç eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Bu soruyu da ankete katılanların 9 (%9,7)'u cevapsız bırakmışlardır.

4. Araştırma Bulguları

4.1. Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizi Bulguları

Araştırmada ilk olarak muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerini ölçmek amacıyla düzenlenen anketlere vermiş oldukları cevaplardan yararlanılarak, bu soruların ölçmeyi hedeflediği değişkenlerin kendi aralarında sınıflandırmasını yapmak amacıyla açıklayıcı faktör analizi (AFA) gerçekleştirilmiştir.

Faktör analizi için ilk yapılması gereken veri setinin yeterliliğinin araştırılmasıdır. Veri setinin yeterliliği Kaiser–Mayer–Olkin (KMO) örneklem yeterliliği testi ile belirlenmektedir. Söz konusu teste göre örnek yeterliliğinin kabul edilmesi için KMO değerinin 0,5'den büyük olması gerekmektedir (Ustasüleyman, 2008:166). Diğer bir ifadeyle, genellikle KMO oranının 0,90 olması olağan üstü, 0,80 oldukça iyi, 0,70 ortalama ve 0,60 kabul edilebilir olarak ifade edilmektedir (Ustasüleyman ve Çankaya, 2009:283). Çalışmada KMO oranı 0,776 olarak bulunmuş ve örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygun olduğuna karar verilmiştir. Araştırmada kullanılan 20 maddenin tümünün de değerleri 0,4'den büyük olduğu için maddelerin tümünün kalitesinin de yüksek olduğu ifade edilebilir. Bir sonraki aşamada temel bileşenler analizi ve Varimax dikey döndürme tekniği kullanılarak faktörlerin indirgenmesi sağlanmıştır. Faktörler arasından faktör yükleri 0,50 üzerinde olanlar seçilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre öz değerleri 1'in üzerinde olan ve toplam varyansın %71,460'ını açıklayan 5 faktör ve 20 değişken tespit edilmiştir. Faktör yükü 0,50'nin altında olan hiçbir madde tespit edilememiştir.

Tablo 2. Faktör Analizi Sonuçlarına Göre Değişkenler ve Faktörler

Değişkenler	Faktör 1 BD	Faktör 2 BK	Faktör 3 BF	Faktör 4 DVU	Faktör 5 ST
B2: UFRS hakkında güncel gelişmeleri takip ederim.	,810				
B1: UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibiyim.	,804				
B3: UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir.	,762				
B5: UFRS finansal tabloların tarafsız ve doğru bilgiler ortaya koymasını sağlar.	,718				
B4: UFRS mesleği icra edenlerin iş yüklerini azaltır.	,697				
B6: UFRS finansal bilgilerin karşılaştırılabilirliğini sağlar.	,613				
B14: UFRS'na göre hazırlanmış finansal tablolar, yöneticilerin kararlarının kalitesi artırır.		,809			
B12: UFRS muhasebede hataları azaltır.		,765			
B11: UFRS finansal raporlamaya olan güveni artırır.		,759			
B13: UFRS işletme sahiplerinin bağımsız denetime göstereceği direnci azaltır.		,674			

Tablo 2 devamı

B9: UFRS üretilen finansal bilgilerin kalitesini artırır.				,831	
B8: UFRS kayıt dışı ekonominin azalmasına katkı sağlar.				,700	
B7: UFRS finansal raporlamada standartlaşma sağlar.				,681	
B10: UFRS muhasebe mesleğinin benimsenmesinde etkilidir.				,663	
B20: Finansal raporlamada uluslararası düzeyde standartlaşma gereklidir.				,532	
B16: UFRS bağımsız denetimi kolaylaştırır.				,886	
B15: UFRS şletmelerdeki iç kontrolü kolaylaştırır.				,848	
B17: UFRS, VUK-TMS arasındaki farklılıkların neden olacağı sorunların çözümünde yararlıdır.				,761	
B19: UFRS bilgilerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını kolaylaştırır.					,886
B18: UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışının yerleşmesine katkı sağlar.					,786
Değişken Sayısı	6	4	5	3	2
Ortalamalar	3,558	3,864	3,74	3,718	4,07
Standart Sapma	1,134	1,073	1,117	1,154	0,927
Toplam açıklanan Varyans	18.322	15.813	14.397	12.332	10.596
Kümülatif Açıklanman Varyans	18.322	34.135	48.532	60.864	71.460
Cronbach Alfa Katsayıları	0,872	0,860	0,788	0,839	0,842
Ölçeğin toplam Cronbach Alfası	0,895				
Kaiser-Mayer Olkin(KMO) örneklem yeterliliği	0776				
Bartlett Testi (Bartlett's Ki-kare)	X2 =1020	df:190	p:0,000		

BD: Bilgi Düzeyi, **BK:** Beklentileri, **BF:** Beklenen Fayda, **DVU:** Denetim ve Vergi Uygulamalarını, **ST:** Standartlaşma

Faktör analizi sonuçlarının raporlandığı Tablo 2 incelendiğinde görüleceği üzere, kümülatif açıklanan varyans %71,460'dır. Anket katılımcılarının UFRS hakkındaki bilgi düzeylerini temsil eden faktör 1, diğer faktörlerden bağımsız olarak tek başına toplam varyansın en büyük kısmını %18,332'sini açıklayabilmekte ve "UFRS hakkındaki bilgi düzeyleri" faktörüne ilişkin değişkenleri içermektedir. Faktör 2, ilk faktörden bağımsız bir biçimde toplam varyansın %15,81'ini açıklamakta ve "UFRS'den beklentilere" ilişkin değişkenleri içermektedir. Faktör 3 ilk iki faktörden bağımsız bir biçimde toplam varyansın %14,39'ünü açıklamakta ve "UFRS'den beklenen faydalara" ilişkin değişkenleri içermektedir. Ayrıca son iki faktörün toplam varyansı açıklama yüzdeleri sırasıyla, %12,33 ve %10,596 olarak bulunmuştur.

Elde edilen sonuçların birbirleri ile tutarlılığını ve çalışmanın etkinliğini ölçmek için güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Değişkenlerin güvenilirlikleri Cronbach Alpha Katsayısı ile test edilmiştir. Çalışmada Cronbach Alpha Katsayısı 0,895 bulunmuştur. Bu katsayının 0.80 ve

1.00 değerleri arasında yer alması ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğunu belirtmektedir. Güvenilir oldukları tespit edilen yirmi adet değişken yukarıda bahsi geçen beş adet faktör altında gruplandırılmıştır. Faktörler, içerdiği ifadelerin faktör yüklerinin büyüklüğü ve anlamları dikkate alınarak isimlendirilmiştir (Tablo 2).

4.2. Ki-Kare Analizi Sonuçları

Bolu da faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen anketlerdeki sorular arasında ki ilişkiyi belirlemek için Ki-Kare Analizleri gerçekleştirilmiştir. Muhasebe meslek mensuplarının demografik ve meslekle ilgili özellikleri ile UFRS hakkındaki farkındalıklarına ilişkin tüm sorular karşılaştırıldığında, anlamlı ilişki tespit edilen sonuçlar dikkate alınmıştır. Ki-kare analizi %5 anlamlılık düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar tablo 3’de raporlanarak, bulgular aşağıdaki bölümde özetlenmiştir. Tablo 3’den görüleceği üzere;

Muhasebe meslek mensuplarının ünvanları ile;

- “UFRS, İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,00$) %1 düzeyinde,
- “UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışının yerleşmesine katkı sağlar” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,02$) %5 düzeyinde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının cinsiyetleri ile;

- “UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibiyim” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1,
- “UFRS finansal raporlamada standartlaşma sağlar” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,00$) %1, - “UFRS üretilen finansal bilgilerin kalitesini artırır” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,03$) %5,
- “UFRS finansal raporlamaya olan güveni artırır” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1,
- “UFRS muhasebede hataları azaltır” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,02$) %5,
- “UFRS’na göre hazırlanmış finansal tablolar, yöneticilerin kararlarının kalitesi artırır” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,00$) %1 düzeyinde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının çalıştırdıkları eleman sayıları ile;

- “UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,04$) %5 ve
- “UFRS muhasebede hataları azaltır” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,02$) %5 düzeylerinde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının eğitim düzeyleri ile;

- “UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibiyim” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,05$) %5,
- “UFRS hakkında güncel gelişmeleri takip ederim” görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1,

- "UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir" görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1,
- "UFRS muhasebede hataları azaltır" görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1,
- "UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışının yerleşmesine katkı sağlar" görüşü arasında ($P < 0,05; 0,00$) %1 düzeylerinde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Tablo 3. Demografik, Meslek- İşyerlerine İlişkin zellikler ile Değişkenler Arasındaki Ki Kare Test Sonuçları

	Pearson Ki-Kare Değerleri	P Anlamlılık Değeri	Karar
Muhasebe Meslek Mensuplarının nvanları			
B3. UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir.	28.64	0,00	Kabul
B18. UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışının yerleşmesine katkı sağlar.	43.57	0,02	Kabul
Muhasebe Meslek Mensuplarının Cinsiyetleri			
B1. UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibiyim.	32.38	0,01	Kabul
B7. UFRS finansal raporlamada standartlaşma sağlar.	26.67	0,00	Kabul
B9. UFRS üretilen finansal bilgilerin kalitesini artırır.	30.14	0,03	Kabul
B11. UFRS finansal raporlamaya olan güveni artırır.	25.83	0,01	Kabul
B12. UFRS muhasebede hataları azaltır.	23.29	0,02	Kabul
B14. UFRS'na göre hazırlanmış finansal tablolar, yöneticilerin kararlarının kalitesi artırır.	27.56	0,00	Kabul
Muhasebe Meslek Mensuplarının alıştırdıkları Eleman Sayıları			
B3. UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir.	32.30	0,04	Kabul
B12. UFRS muhasebede hataları azaltır.	33.54	0,02	Kabul
B4. UFRS mesleği icra edenlerin iş yüklerini azaltır.	38.52	0,00	Kabul
Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Düzeyleri			
B1. UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibiyim.	20.59	0,05	Kabul
B2. UFRS hakkında güncel gelişmeleri takip ederim.	25.65	0,01	Kabul
B3. UFRS İşletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dilidir.	30.12	0,01	Kabul
B12. UFRS muhasebede hataları azaltır.	31.92	0,01	Kabul
B18. UFRS vergi için muhasebe yerine bilgi için muhasebe anlayışının yerleşmesine katkı sağlar.	34.84	0,00	Kabul
Meslek Mensuplarının Meslek ile İlgili Olarak Almış Oldukları Eğitimlerin Sıklığı			
B11. UFRS finansal raporlamaya olan güveni artırır.	28.78	0,02	Kabul
B.12 UFRS muhasebede hataları azaltır.	30.16	0,01	Kabul

Meslek mensuplarının meslek ile ilgili olarak almış oldukları eğitimleri sıklığı ile;

- "UFRS finansal raporlamaya olan güveni artırır" görüşü arasında ($P < 0,05; 0,02$) %5 ve
- "UFRS muhasebede hataları azaltır" görüşü arasında ($P < 0,05; 0,01$) %1 düzeylerinde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Muhasebe meslek mensupların ait yukarıda raporlananların dışındaki diğer demografik ve meslekle ilgili özellikler ile UFRS hakkındaki görüşleri arasından istatistiksel bakımdan anlamlı herhangi bir ilişki tespit edilememiştir.

5. Sonuç

Bu çalışmada Bolu ili merkezde mesleki faaliyetlerini yürüten ve bürosu bulunan muhasebe meslek mensuplarının UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde Bolu'da faaliyet gösteren ve Bolu Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler odasına kayıtlı 110 adet muhasebe meslek mensubundan 93'ü ile gerçekleştirilen anketler yoluyla veriler toplanmıştır. Bulgulara göre; ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının %67'sini erkeklerin oluşturduğu ve %66'lık bir kısmının yaşlarının 35-55 yaş aralığında yer aldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının %87'sinin dört yıllık bir üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. Ankete dahil olan meslek mensuplarının büyük çoğunluğunu serbest muhasebeci mali müşavirlerin oluşturduğu, %32'sinin 10-15 yıldan beri mesleği icra etmekte oldukları, %60'ının bürolarında 1 ya da 2 eleman çalıştırmakta oldukları, %58'inin mükellef sayılarının 40'ın üzerinde olduğu ve %84'ünün meslekle ilgili sıklıkla ve ara sıra eğitimler almakta oldukları saptanmıştır.

Gerçekleştirilen geçerlilik ve güvenilirlik araştırması kapsamında yapılan faktör analizi sonucunda; güvenilirlikleri tespit edilen 20 adet değişkenden oluşan beş adet faktör grubu belirlenmiştir. Faktörler, içerdiği ifadelerin faktör yüklerinin büyüklüğü ve anlamları dikkate alınarak isimlendirilmiştir.

Meslek mensuplarının UFRS hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmeyi amaçlayan faktör grubu içerisinde yer alan maddelere göre, meslek mensuplarının genelde UFRS hakkında yeteri kadar bilgi sahibi oldukları ve UFRS hakkındaki güncel gelişmeleri takip etikleri veya takip etmeye çalıştıkları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte ankete katılan muhasebe meslek mensuplarından UFRS'nin işletme ile ilgili çıkar grupları arasında ortak bir muhasebe dili olacağına inanmakta oldukları, UFRS ile finansal tabloların tarafsız ve doğru bilgiler ortaya koyacağı ve finansal bilgilerin karşılaştırılabilirliğinin artıracığı beklentisi içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Bununla birlikte ankete katılan meslek mensupları UFRS'nin mesleği icra edenlerin iş yüklerini artıracığı konusunda da bazı endişeler taşımakta oldukları da saptanmıştır.

Meslek mensuplarının UFRS hakkındaki beklentilerini ölçmeyi amaçlayan faktör grubu içerisinde yer alan maddelere göre, meslek mensuplarının, UFRS'nin finansal raporlamaya olan güveni artıracığına, muhasebe sürecinde yapılan hataların azaltılmasında etkili olacağına, işletme sahiplerinin bağımsız denetime göstereceği direnci azaltacağına, standartların yöneticilerin almış oldukları kararların kalitesini artıracığına inanmakta oldukları tespit edilmiştir.

Meslek mensuplarının UFRS'den bekledikleri faydayı ölçmeyi amaçlayan faktör grubu içerisinde yer alan maddelere göre, meslek mensuplarının, UFRS'nin finansal raporlamada

standartlaşma sağlayacağına ve kayıt dışı ekonominin azalmasına katkı sağlayacağına, üretilen finansal bilgilerin kalitesini artıracaağına inanmakta oldukları tespit edilmiştir. Bununla birlikte finansal raporlamada uluslararası düzeyde standartlaşmanın gerekliliğine inandıkları da ortaya çıkarılmıştır.

Meslek mensuplarının UFRS ile denetim-vergi uygulamaları hakkındaki beklentilerini ölçmeyi amaçlayan faktör grubu içerisinde yer alan maddelere göre, meslek mensuplarının, UFRS'nin işletmelerdeki i kontrolü ve bağımsız denetimi kolaylaştıracaağı görüşünde oldukları saptanmıştır. Bununla birlikte VUK-TMS arasındaki farklılıkların neden olacağı sorunların üzümünde de yararlı olacağı ve "vergi için muhasebe" yerine "bilgi için muhasebe" anlayışının yerleşmesine katkı sağlayacağını düşünmekte oldukları da saptanmıştır.

Meslek mensuplarının uluslararası bazda stansdartlaşma hakkındaki beklentilerini ölçmeyi amaçlayan faktör grubu içerisinde yer alan maddelere göre, meslek mensuplarının UFRS'nin bilgilerin uluslararası düzeyde paylaşılmasını kolaylaştıracaağına ve finansal raporlamada uluslararası düzeyde standartlaşmanın çok gerekli olduğuna inanmakta oldukları ortaya çıkmıştır.

Gerçekleştirilen ki-kare analizleri sonucunda elde edilen bulgular, meslek mensuplarının ünvanları, cinsiyetleri, çalıştırdıkları eleman sayıları, eğitimleri ve meslekle ilgili eğitim alma sıklıkları ile UFRS hakkındaki görüşleri arasında istatistiksel bakımdan anlamlı ilişkilerin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma bulguları Bolu ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının genel anlamda UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Özellikle UFRS hakkındaki bilgi düzeyleri, UFRS'den beklentileri, ulusal bazda standartlaşma-kamu gözetimi, denetim ve vergi uygulamaları ve uluslararası standartlaşma beklentilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu bulguları daha da güçlendirebilmek için örneklem büyüklüğünü arttırmak gerekmektedir.

Kaynakça

- ALKAN, G. ., & Doğan, O. (2012). Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın Finansal Rasyolara Kısa ve Uzun Dönemli Etkileri: İMKB'de Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Nisan, 87-100.
- ARSOY (Poroy), A., & Bora, T. (2012). KOBİ Muhasebe Standartlarının Gelişimi Ve Türkiye Uygulaması zerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 56,17-28, (<http://journal.mufad.org/attachments/article/681/2.pdf> (08.11.2012)).
- ATMACA, M. (2010), Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarının İşletmelerin Finansal Raporlama Analizine Etkilerini Değerlendirmeye Yönelik Bir Araştırma. *Marmara Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dergisi*, 1, XXVIII,523-548.
- BALCI, A. (2009). *Sosyal Bilimlerde Araştırma*, Ankara: Pegem A. Yayıncılık, 7. Baskı.
- BAYAZITLI, E., & zdemir, S., &Alpay, E. (2015). Finansal Raporlamada Standardizasyon ve Muhasebe Meslek Mensuplarını Zorlayan ğrenme Sürecinin Bilinçli Yetkinlik ğrenme Modeli Temelinde İrdelenmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 1, 1-31.
- BENGÜ, H., & zdemir, S., & elik, S. (2014). Niğde İlindeki Muhasebe Meslek Mensuplarının Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Aıların Ampirik Olarak Değerlendirilmesi, Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(1), 161-175.
- CAN, İ., & Gr, Y.(2011). Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Meslek Mensupları Arasında Bilinirlik Düzeyini lmeye Yönelik Bir Araştırma: Ankara ve ankırı İlleri rneği. *World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi*, Eylül, 5.

- ÇANKAYA, F. (2007). Muhasebe Uyumunun Ölçülmesine Yönelik Bir Uygulama: Rusya, Çin ve Türkiye Karşılaştırması. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 3(6), 127-148.
- ÇANKAYA, F., & Dinç, E.(2012). Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Uygulama Başarısını Etkileyen Faktörler: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi, İ.İ.B.F., 17(1), 81-102.
- ÇANKAYA, F., & Hatipoğlu, O. (2011). Türkiye’de Uluslararası Muhasebe Standartlarının Uygulanabilirliğini Etkileyen Faktörlerin Meslek Mensuplarıncı Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, 4(7), 61-89.
- DİNÇ, E., & Atabay E.(2011). Muhasebe Meslek Mensuplarının TFRS’ye Yönelik Düşünceleri ve Uygulama Başarısına Etki Etmesi Muhtemel Faktörlere Yönelik Bir Araştırma – Trabzon Alt Bölgesi Örneği. World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, 5 Ekim.
- ELİTAŞ, C., Karakoç, M., & Özdemir, S. (2011). Muhasebe Meslek Mensupları Perspektifinden Türkiye Muhasebe Standartları World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, 5, Ekim.
- ERDOĞAN, M., & Dinç, E. (2009). Türkiye Muhasebe Standartları ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi. Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 43,154-169.
- EROL, M., Atmaca, M., & Öztürk S. (2011). Muhasebe Meslek Mensuplarının Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartlarına Bakış Açılarının Ölçülmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma. Muhasebe Öğretim Üyeleri Bilim ve Dayanışma Vakfı Dergisi (MÖDAV), 3, 225-267.
- FIDAN, M. E., & Cinit H. (2013). Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Tecrübeleri İle Muhasebe Standartlarına Yönelik Algıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma: Marmara Bölgesi Örneği. Muhasebe ve Finansman Dergisi, Ekim, 1-25.
- GENÇTÜRK, M., & Karahan, N., & Yılmaz T. (2011). KOBİ’ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Farkındalık Düzeylerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma. Finans Politik & Ekonomik Yorumlar Dergisi, 48(551), 77-92.
- GÜNEŞ, R., Durmuş, A. F., & Solak, B. (2011). Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ TFRS’ye Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Uygulamaya Yönelik Beklentileri: Elazığ Ve Malatya İlleri Örneği. World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, Kasım.
- HATUNOĞLU Z., Uçaktürk, M., & Kılılı, M. (2013). Türkiye Finansal Raporlama Standartları’nın Bilinirlik Düzeyi Üzerine Kahramanmaraş’ta Bir Alan Çalışması. Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 6(1), 51-62.
- HACIHASANOĞLU, T., Karaca, N., & Demirci, Ş. D. (2012). KOBİ’ler İçin TFRS’nin Getirdiği Yenilikler ve Uygulanabilirliği Üzerine Ankara İlinde Bir Araştırma. World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, Aralık. (<http://dergi.mumeyek.org/pdfler/33017.pdf>, (25.06.2012).
- İŞGÜDEN B., & Kızılgöl, Ö. (2012). Muhasebe Meslek Mensuplarının UFRS’lere Bakış Açılarının Değerlendirilmesi: Balıkesir İlinde Bir Araştırma”, World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, 5, Aralık. (<http://dergi.mumeyek.org/pdfler/314c8.pdf>, (11.02.2013).
- KARABINAR, S., & Can, A., & Kaplan, E. (2012). Muhasebeciler TFRS Uygulamasına Geçmeye Hazır mı? Sakarya Örneği. II. Uluslararası Türk Coğrafyasında UFRS Sempozyumu, Trabzon Bildiri Kitabı, Mumeyek Vakfı Yayını, 4, 112-130.
- KÖROĞLU, Ç. & Doğan C. (2012). Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına Uyum Süreci Ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi: Marmaris İlçesi Örneği. World Of IFRS-UFRS Dünyası Dergisi, Aralık.
- KURCAN, U., & Uyar S., & Tetik, N. (2011). Meslek Mensuplarının UFRS’ye Bakış Açılırları ve Farkındalık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 3, 15-28.
- KURTÇU, E., & Akdoğan H. (2011). KOBİ’lerde UFRS Uygulamalarının Denetim Üzerine Olası Etkilerini Görmek Amacıyla Serbest Muhasebeci Ve Mali Müşavir İle Yeminli Mali Müşavirler Üzerine Bir Araştırma. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(2), 63-85. (http://www.sbedergi.hitit.edu.tr/files/elif_kurtcu.pdf (11.06.2013).

- ÖZDEMİR, O. (2007). Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Finansal Tablolar Üzerine Etkileri ve Göller Yöresindeki KOBİ'lerde Muhasebeden Sorumlu Yöneticiler Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, S.D.Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- ÖZKAN A., & Özşahin F. (2012). Muhasebe Meslek Mensuplarının KOBİ Finansal Raporlama Standartları Hakkındaki Görüşlerinin Tespitine Yönelik Bir Araştırma. Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 12(37), 47-68.
- SAYAR Z. (2002). Oluşturulmakta Olan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunun Işığı Altında Türkiye'de Muhasebe Standartlarının Mevcut Durumu ve Kamuyu Aydınlatma. Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi, 7(10), 74-80.
- TEK, N., & Dalkılıç F. (2008). TMS Uygulamalarında Mesleki Yargının Yeri ve Mesleki Yargı Kullanımı Gerektiren Alanlar. 12. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu, Kıbrıs, İZSMMMÖ, 54-74.
- URAL, A., & Kılıç, İ. (2005). Process of Scientific Research and Data Analysis with SPSS. Ankara, Detay Publications, 28-54.
- USTASÜLEYMAN, T. (2008). Çevikliğin İşletme Performansına Etkisine Yönelik Yapısal Bir Model Önerisi. Gazi İİBF Dergisi, 10(2), 161-178.
- USTASÜLEYMAN, T., & Çankaya, F.(2009). The Impact of Time Based Manufacturing Practices on Competitive Capabilities of Manufacturing Firms in Turkey. 6th Advances in Global Business Research, 6(1), 318-327.
- ÜLKÜ, S. (2008). KOBİ'ler İçin UFRS Taslağının Muhasebe Meslek Mensupları Tarafından Algılanışına Yönelik Bir Araştırma: İstanbul Örneği. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- ÜLKÜ, S., & Gökğöz, A. (2013). Lisans ve Önlisans Düzeyinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları Konusundaki Bilgi Düzeylerinin ve Farkındalıklarının Ölçülmesi. Mali Çözüm Dergisi/Financial Analysis, 116, 39-55.

